

MAGYARORSZÁG A FRANCIA FORRADALOM ÉS A NAPÓLEONI HÁBORÚK KORÁBAN

1. II. József rendszerének a bukása
 - előzmények: 1788. orosz-török háború – II. József bekapcs. – de: kudarcok, rekvirálások, embervesztés – köv.: paraszti elégedetlenség
 - a francia forradalom köv.: felkelés Belgiumban – elszakad – köv: orosz támadás Sziléziában
 - a magyar rendek tárgyalásai a orosz trónörökösrel
 - Utóda: II. Lipót (1790-92): rugalmas politika: engedmény a Sziléziában felvonuló oroszoknak
 - A török háború befejezése – köv.: a belpolitikában szabad kezet kapott
 - A parasztság, polgárság és a nemzetiségiek mozgalmait támogatta
 - Köv.: a nemesség kénytelen kompromisszumot kötni
 - A dinasztia lemond a rendeleti kormányzásról
 - A magyar rendek lemondanak a függetlenségi törekvésekről
 - Koronázás, magyar ogv. összehívása
 - Reformokat előkészítő rendszeres bizottságok kiküldése
2. A magyar nemesi-nemzeti mozgalom
 - a rendi ellenállás új eleme: a magyar nemzeteszmé jelentkezése
 - nemzeti külsőségek hangsúlyozása: magyar nyelv, ruha, zene, tánc
 - nyelvújítás (Bessenyei György kezdeményezését folytatva)
 - Herder jóslata miatt: küzdelem a magyar államnyelv megteremtéséért
 - Általában ahol a polgárság gyenge, a nacionalizmus nyelvi, kulturális téren jelentkezik
3. Nemzetiségi mozgalmak
 - a nemzetiségiek körében is jelentkezett a nemzeti eszme
 - vezető: értelmiségi réteg (általában egyházi)
 - nemzeti nyelv ápolása, történeti múlt felkutatása
 - Habsburg abszolutizmus: felkarolja a nemzetiségi törekvéseket
 - Horvát- illír mozgalom: Illír kancellária
 - Dákoromán elmélet: a román unitus papság törekvései a 4. rend elismertetésért
4. A francia forradalom hatása
 - kezdetben a magyar nemesi-nemzeti mozgalom támogatta a francia forradalom eszméit
 - jozefinista értelmiségiek (Batsányi János, Hajnóczy József) és nemesek (Kazinczy Ferenc) célja: a polgári nemzetállam megteremtése
 - francia kultúra terjedése, olvasóköri, klubok alakulása
 - titkosrendőrök figyelik a mozgalmat
 - 1792. I. Ferenc trónralépte: merev gondolkodás, a változások elutasítása
 -
5. A Martinovics-féle mozgalom
 - 1794. Reformátorok Társasága – megyei nemesség körében
 - Szabadság és Egyenlőség Társasága – radikális értelmiségiek
 - Mérsékelt program: függetlenség, köztársaság, jobbágyi helyzet bérlői viszonyra alakítása
 - Radikális: rendi előjogok teljes felszámolása

- 4 igazgató: Hajnóczy József, Szentmarjay Ferenc, Laczkovics János, Sigray Jakab
- 1794. júl: letartóztatások: Batsányi János, Kazinczy Ferenc, Szentjóni Szabó László, Versegly Ferenc is – ők börtönbe kerültek
- kivégzések: még Őz Pál és Szolártsik Sándor (7 halálos ítélet)

6. A napóleoni háborúk kora

- I. Ferenc: minden koalícióban részt vett
- A magyar nemesség: megszavazta az adókat és az újonclétszámot
- Ok: cserébe az anyanyelv terén engedményeket kaptak
- A háború anyagi hasznot hozott (élelmiszerárak emelkedése, hadseregelleátás, gabonakonjunktúra)
- 1709. Napóleon schönbrunni kiáltványa – győri csata(inszurrekció)